

ඒ ලෙවල් ඉවරයි!

March 18, 2018

හුදෙක් උසස් පෙළ නොස්ටැල්ජියානු මතකය ආවර්ජනය කිරීම උදෙසා....
උපුටා ගැනීම, වී. ජෝසප් හා කේ. පී. ඩී. ධර්මදාස විසින් සම්පාදිත ගතිකය කෘතියේ 3.35 අභ්‍යාසය.

0.1 ගැටළුව

ප්‍රිස්මයක මධ්‍ය හරස්කඩ ABC ත්‍රිකෝණයකි. $\hat{ACB} = \frac{\pi}{2}$, $\hat{CAB} = \alpha (> \frac{\pi}{4})$, $AB = a$.
ස්කන්ධය M වන ප්‍රිස්මය AB සුමට තිරස් මේසයක් මත ස්පර්ෂ කරමින් නිසලව පවතියි. එකක
ස්කන්ධය m වන සමාන අංශු දෙකක් C ඉහළ ම ලක්ෂ්‍යයේ තබා, ප්‍රිස්මයේ CA, CB පාද ඔස්සේ
පහළට ලිස්සා යාමට ඉඩ හරිනු ලැබේ.

$\sqrt{\frac{2a \cot \alpha}{g}}$ කාලයක් ප්‍රිස්මය නිසලව පවතින බව ද, ඉන් පසු
 $\frac{mg \sin \alpha \cos \alpha}{M+m \cos^2(\alpha)}$ ත්වරණයෙන් චලනය වන බව ද පෙන්වන්න.

0.2 නිර්බාධ වස්තු සටහන

මෙහි f_1, f_2 ත්වරණ ප්‍රිස්මයට සාපේක්ෂවත් f ත්වරණය පොළොවට සාපේක්ෂවත් වේ.

0.3 විසඳුම

පද්ධතියට තිරසර $F = ma$,

$$0 = Mf + m(f - f_1 \cos \alpha) + m(f + f_2 \sin \alpha) \quad (1)$$

$P \circ CA$ දෙසට $F = ma$,

$$mg \sin \alpha = m(f_1 - f \cos \alpha) \quad (2)$$

$Q \circ CB$ දෙසට $F = ma$,

$$mg \cos \alpha = m(f_2 + f \sin \alpha) \quad (3)$$

(1), (2) හා (3) මගින් $f = 0$ බව පෙන්විය හැකිය.

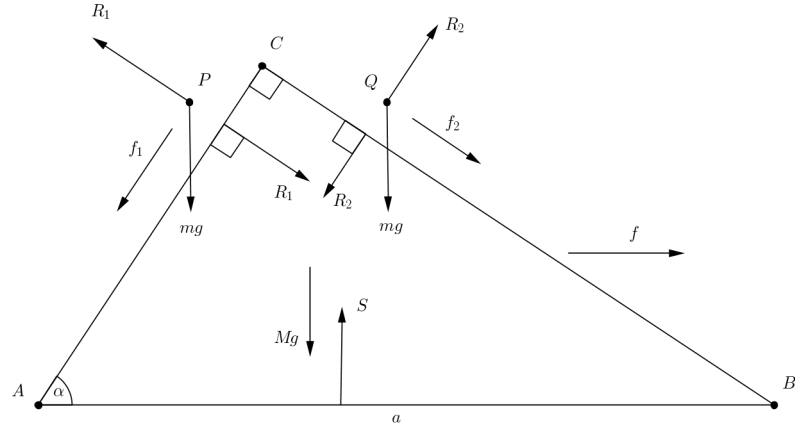


Figure 1:

අංශු දෙකම ප්‍රිස්මය හා ස්පර්ෂව පවතින තාක් $f = 0$ ව පවතියි.

(2) න් $f_1 = g \sin \alpha$, $\therefore P$ හි පහළට ත්වරණය $f_1 \sin \alpha = g \sin^2 \alpha$

(3) න් $f_2 = g \cos \alpha$, $\therefore Q$ හි පහළට ත්වරණය $f_1 \cos \alpha = g \cos^2 \alpha$

$\alpha > \frac{\pi}{4}$ බැවින් $\sin \alpha > \cos \alpha$

මුලින් P ප්‍රිස්මය හැර යයි.

එයට ගත වන කාලය,

$S = ut + \frac{1}{2}at^2$ සිරස්ව පහළට P ට යෙදීමෙන්,

$$a \cos \alpha \sin \alpha = 0 + \frac{1}{2}g \sin^2(\alpha) t^2$$

$$t = \sqrt{\frac{2a \cot \alpha}{g}}$$

P ඉවත් වූ පසුව (1), (2) හා (3) හි P ට අදාළ m පද ශුන්‍ය කළ හැකිය.

එවිට (1) සමීකරණය පහත ලෙස ශේෂ වේ:

$$0 = Mf + m(f + f_2 \sin \alpha) \quad (4)$$

(3) හා (4) විසඳීමෙන්,

$$f = -\frac{mg \sin \alpha \cos \alpha}{M + m \cos^2(\alpha)}$$

පිළිතුර ලද හැකිය.